

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119221031
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8119221031.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcov: X. K.. S. K., R.. XX.XX.XXXX, D., C. X, XXX XX N., X. X.. Š. Ľ.Á., R.. XX.XX.XXXX, D. C. X, XXX XX N., X. K.. K. H., R.. XX.XX.XXXX, D. C.Á. X, XXX XX N., X. K.. O. H., R.. XX.XX.XXXX, D. C. X, XXX XX N., X. X.. K. I., R.. XX.XX.XXXX, D. C. X, XXX XX N., právne zastúpení: JUDr. Viera Straková, advokátka so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 37941828, proti žalovanému: Bytové družstvo Prešov, so sídlom Bajkalská 30, 080 01 Prešov, IČO: 00 173 665, právne zastúpený: JUDr. Daniel Boľanovský, advokát so sídlom Slovenská 69, 080 01 Prešov, IČO: 42239265, o neplatnosť písomného hlasovania a jeho výsledku, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 07. 05. 2021, č. k. 14C/70/2019-157 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I.
- II. Mení rozsudok vo výroku II. tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva.
- III. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„ I. žalobu z a m i e t a ,

II. p r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100 %, pričom žalobcovia sú povinní nahradiť trovy konania spoločne a nerozdielne s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie, samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí“.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 14a ods. 1, ods. 7, ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, § 137 Civilného sporového poriadku.

3. V odôvodnení okrem iného uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali, aby súd zrušil platnosť písomného hlasovania i samotný výsledok hlasovania konaného v dňoch 15. - 17. 11. 2019 v bytovom dome C. č. X - X., N.. Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že bol porušený čl. IV. bod 1 Zmluvy o výkone správy z dôvodu nedodržania 7-dňovej lehoty pred samotným hlasovaním, keď oznámenie o písomnom hlasovaní bolo „vhodené“ vlastníkom bytov a nebytových priestorov do schránok v pondelok dňa 11. 11. 2019, t. j. 4 dni pred písomným hlasovaním. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že schôdza bola riadne zvolaná a písomné hlasovanie bolo oznámené 7 dní pred samotným konaním hlasovania. Zároveň žalovaný namietal svoju pasívnu legitimáciu a poukázal aj na spornosť aktívnej legitimácie

žalobcov. Z výsledku písomného hlasovania zverejneného dňa 20. 11. 2019 súd zistil, že z celkového počtu 80 vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome C. č. X - X, N. ohľadom prvej a druhej otázky hlasovalo za 54 vlastníkov, dvaja boli proti a ohľadom tretej otázky hlasovalo za 53 vlastníkov a traja boli proti.

4. Súd prednostne v konaní skúmal pasívnu legitimitáciu žalovaného. Uzavrel, že prehlasovaný vlastník (vlastníci) podáva žalobu voči všetkým ostatným vlastníkom bytov alebo nebytových priestorov v bytovom dome, pričom žalovaný ako správca iba zastupuje v konaní pred súdom vlastníkov bytov a nebytových priestorov, proti ktorým smeruje žaloba podaná prehlasovaným vlastníkom (vlastníkmi). Keďže žalovaný ako správca nie je nositeľom práv a povinností vyplývajúcich z vlastníctva bytov a nebytových priestorov, ale týmito sú práve vlastníci bytov a nebytových priestorov, návrh prehlasovaného vlastníka má smerovať proti tým vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ktorý žalobcu prehlasovali. Uvedený záver o nedostatku pasívnej legitimitácie žalovaného vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/133/2018, ale aj z rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 11/2015 a sp. zn. IV. ÚS 194/2012, z ktorých vyplýva, že ak má byť určená neplatnosť hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov, musia sa konania zúčastniť všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov. V prípade, že účastníkmi konania na základe predmetného určujúceho návrhu nie sú všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov, rozhodnutie, ktoré by malo byť v konaní vydané, by nemohlo byť záväzné aj pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorí neboli účastníkmi konania. Pasívne legitimitovaný v konaní o neplatnosť uznesenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov sú všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov, ktorí sú oprávnení hlasovať na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov, nakoľko sa jedná o nerozdielne spoločenstvo účastníkov sporu. Súd zároveň skonštatoval, že v danom prípade nie je splnená ani podmienka aktívnej legitimitácie, keďže žalobcovia nie sú prehlasovaní vlastníci bytov z dôvodu, že sa písomného hlasovania vôbec nezúčastnili. Preto ani nepreukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti hlasovania, nakoľko ani teoretické pripustenie takejto žaloby o určenie neplatnosti, nerieši problémy praktického života s ohľadom na obsah podania žalobcov.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP. Zároveň skúmal, či nie sú splnené aj podmienky na postup podľa ust. § 257 CSP. Uzavrel, že aj keď sú žalobcovia už vo vyššom veku, teda je predpoklad, že sú starobnými dôchodcami, žiadnym spôsobom svoju sociálnu situáciu nepreukázali a vzhľadom na predpokladanú výšku trov a skutočnosť, že úhrada trov konania pripadne na všetkých žalobcov, súd nedospel k záveru, že prípadné trovy konania by mali zásadným spôsobom zasiahnuť do sociálnej sféry žalobcov, ktorí sú zodpovední za výsledok konania.

6. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že sa domáhajú spravodlivosti nielen v tom smere, že ich ostatní vlastníci bytov prehlasovali, ale i v tom, že samotné hlasovanie bolo neregulárne, čo nespochybňujú ani vlastníci bytov, ktorí hlasovali. Nezákonnosť, resp. neregulárnosť spočíva v tom, že hlasovanie sa začalo skôr - tzn. nie podľa vopred stanovených pravidiel a nemá význam či išlo o hlasovanie písomnou alebo inou formou. Tí, ktorí žalobcov prehlasovali, s tým nemajú nič spoločné a žalobcovia ani nemajú dôvod sa s nimi súdiť. Celé toto hlasovanie slúžilo len žalovanému, aby mohol dosiahnuť byty po „neplatičoch“ a pritom sa skrývať za hlasovanie ostatných vlastníkov bytov. Vo výsledku písomného hlasovania zo dňa 20. 11. 2019 je pri odpovedi na všetky tri otázky uvedené aj políčko s názvom NEHLASOVALO. Týmto slovom sa má rozumieť - zdržanie sa hlasovania, pričom ide o ďalší z problémov sprevádzajúcich hlasovanie. Predmetný výsledok hlasovania je súčasťou spisu. Žalobcovia ďalej namietajú aj to, že rozsudok bol vynesenej bez akéhokoľvek dokazovania, bez vypočutia žalobcov, aj keď takýto dôkaz žalobcovia navrhovali. V konaní sa domáhajú svojich práv ako vlastníci bytov a nemajú záujem ísť do sporu so všetkými ostatnými vlastníkmi bytov a nebytových priestorov. Chyby urobili organizátori písomného hlasovania, a to nedodržaním 7dňovej lehoty oznámenia a hlasovanie sa začalo skôr. Žalobcovia namietajú aj výrok o trovách konania s tým, že súd nesprávne právne posúdil na danú vec ust. § 257 CSP. V prvom rade žalobcovia sú dôchodcovia a na vzniku sporu mali podiel obidve strany. Výnimočnosť sporu spočíva tiež v tom, že sa jedná o spor v bytovom dome medzi vlastníkmi bytov a nebytových priestorov. Právo obrátiť sa na súd vlastníkov bytov a nebytových priestorov garantuje zákon č. 182/1993 Z. z., a preto zo strany žalobcov sa nejedná o žiadnu svojvôľu, ale o výkon práva, ktoré úzko súvisí so základným ľudským právom - právom na bývanie. Aj na túto skutočnosť musí súd prihliadnuť pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania.

Naviac nepriznanie nároku na náhradu trov konania sa nijako negatívne neprejaví v majetkovej sfére žalovaného bytového družstva, ktorú skutočnosť je potrebné tiež brať do úvahy pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že súd sa dostatočne jasne a správne vypořiadal s otázkou podania žaloby s poukazom na správne označenie strán sporu. Z dôvodu nedostatku aktívnej a pasívnej legitímácie, súd správne vyhodnotil tú skutočnosť, že nie je potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie, pretože by to nebolo účelné, ani hospodárne, a preto nevyhovelo ani žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania, pričom o tejto skutočnosti súd výslovne poučil právnu zástupkyňu žalobcov na pojednávaní. Súd pritom zohľadnil aj záujem žalobcov na nenavýšovaní trov konania s ohľadom na danú procesnú situáciu. Žalovaný ako správca je povinný vykonávať svoju činnosť v súlade so zákonom, a preto je potrebné niektoré legislatívne zmeny a postupy schvaľovať na schôdzach vlastníkov, a to všetko na ochranu ich záujmov pri výkone správy bytového fondu. Niektorí vlastníci bytov sa ani nezúčastňujú na určených schôdzach, kde prebieha podrobné informovanie o zodpovedaní otázok vlastníkov, a preto ani nie sú po tom dostatočne odborne informovaní. Ak títo vlastníci zároveň neakceptujú poskytované vysvetľovanie vykonávané správcom, z uvedeného prameňa domnienky a obvinenia objavujúce sa i v tomto konaní.

8. Žalobcovia v replike k odvolaniu uviedli, že žalovaný zlyhal aj pri zabezpečovaní písomného hlasovania, a preto toto hlasovanie nemôže byť platné. Nezákonnosť, resp. neregulérnosť spočíva v tom, že hlasovanie sa začalo deň skôr, tzn., nie podľa vopred stanovených pravidiel a nemá význam či išlo o hlasovanie písomnou alebo inou formou. Oznámenie o hlasovaní bolo vyvesené bez dátumu a dodržania lehoty „vhodením“ do schránok a písomné hlasovanie sa realizovalo deň skôr ako bol uvedený termín na oznámení. Tento technický nedostatok nespôsobili vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ale žalovaný. Naviac žalovaný má všetky podklady k dispozícii, t. j. - adresy, mená, kto je vlastník, resp. nájomca bytu v bytovom dome, a preto tieto podklady mal už dávno doručiť právnej zástupkyňi žalobcov (zápisnicu o hlasovaní s tým, kto ako hlasoval a kópiu zápisnice o hlasovaní). Opätovne navrhli rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalovaný v duplike opäť poukázal, že rozsudok považuje za správny, zákonný a spravodlivý. Súd vykonal dokazovanie v nevyhnutnom rozsahu, dôkazy vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a z vykonaného dokazovania aj vec správne právne posúdil. V odôvodnení rozhodnutia súd dostatočne jasne a správne sa vypořiadal s otázkou nedostatku aktívnej a pasívnej legitímácie a súd vyhodnotil správne aj tú skutočnosť, že nie je potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie, pretože by to nebolo účelné, ani hospodárne. Opätovne navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov vo veci samej nie je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo

argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

13. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) .

14. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporilo záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto súd dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185-§ 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

16. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

17. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka nebola naplnená.

18. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.,) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade

nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009). Z rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva akým spôsobom sa súd vypořiadal s dôvodmi, na ktoré opätovne odvolatelia poukazujú v odvolacom konaní. Odvolací súd na toto odôvodnenie poukazuje a s týmto sa plne stotožňuje.

19. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca zažaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.

20. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súčasného konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Vzhľadom na charakter prejednávaneho sporu, správne postupoval súd prvej inštancie, ak sa prednostne v konaní zaoberal otázkou vecnej legitímácie ako stavu vyplývajúceho z hmotného práva, podľa ktorého je účastník subjektom práva (povinnosti), ktorého je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia, alebo o ktorom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti nie je nositeľom oprávnenia alebo povinnosti, o ktorých sa koná.

21. Keďže predmetom konania je návrh žalobcov ako vlastníkov bytov a nebytového priestoru na určenie neplatnosti písomného hlasovania a jeho výsledku, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 15. - 17. 11. 2019, v takom prípade pasívna vecná legitímácia v spore svedčí všetkým ostatným vlastníkom bytov a nebytových priestorov v predmetnom dome, ktorých žalované bytové družstvo môže iba zastupovať, resp. konať v ich mene a na ich účet. Možno preto uzavrieť, že žalovanému bytovému družstvu v predmetnom spore chýbala pasívna vecná legitímácia.

22. Z toho hľadiska odvolací súd poukazuje na názor Ústavného súdu SR, ktorý vo veci vedenej na ÚS SR pod sp. zn. IV. ÚS 194/2012 riešil obdobnú otázku (vlastníci bytov a nebytových priestorov sa voči správcovi bytového domu domáhali určenie neplatnosti hlasovania o zvýšení príspevku do fondu opráv a o výmene rozvodov teplej úžitkovej vody a studenej vody). V uznesení z 12. 04. 2012 ústavný súd poukázal na ust. § 14 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. (ustanovujúce právo a povinnosť vlastníkov bytov a nebytových priestorov zúčastňovať sa na správe domu a hlasovaním rozhodovať ako spoluvlastníci o spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu spoločných nebytových priestorov, príslušenstve a pozemku na schôdzi vlastníkov), ako aj na prvú vetu ods. 6 tohto istého zákonného ustanovenia (podľa ktorého, ak nejde o rozhodovanie o zmluve o spoločenstve alebo o zmluve o výkone správy, môže správca zastupovať vlastníkov alebo predseda vyhlásiť písomné hlasovanie). V tejto súvislosti ústavný súd (okrem iného) zdôraznil, cit.: „Na uvedených hlasovaniach, teda aj na písomnom hlasovaní, rozhodujú hlasovaním vlastníci bytov a nebytových priestorov a predmetné rozhodnutie je rozhodnutím vlastníkov bytov a nebytových priestorov. V tomto spore bol žalovaný právnickou osobou, s ktorou vlastníci bytov a nebytových priestorov uzavreli zmluvu o výkone správy a ktorí na uvedenom základe vykonáva správu domu. Nerozhoduje však písomným hlasovaním v zmysle ust. § 14 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z. Ak má byť určená neplatnosť hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov, musia sa konania zúčastniť všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov a v prípade, že účastníkmi konania na základe predmetného určujúceho návrhu nie sú všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov, rozhodnutie, ktoré by malo byť v konaní vydané, by nemohlo byť záväzné aj pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorí neboli účastníkmi konania“. V preskúvanej veci odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne prednostne posúdil otázku pasívnej legitímácie žalovaného, lebo na strane žalovaného v tomto konaní mali vystupovať všetci ostatní vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Na tomto názore nič nemení ani úvaha súdu prvej inštancie, ktorý správne

vyhodnotil tú skutočnosť, že nie je potrebné vykonávať vo veci ďalšie dokazovanie, pretože by to nebolo účelné, ani hospodárne, a preto ani nevyhovel žiadosti žalobcov o odročenie pojednávania, nakoľko s ohľadom na nedostatok vecnej legitímácie by bolo ďalšie dokazovanie neúčelné, nehospodárne a smerovalo by len k navyšovaniu trov konania.

23. V otázke pasívnej legitímácie (v takýchto sporoch) má pomerne jasno tá odborná literatúra, ktorá na Slovensku bola k predmetnej téme vydaná. Uvádza sa v nej (okrem iného), že „žalobcovia si však pritom neuvedomujú, že hoci spoločenstvo z povahy veci združuje a zastupuje všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ide o samotný právny subjekt majúci nielen vlastnú právnu subjektivitu, ale aj samostatnú procesnú spôsobilosť. Ide teda vždy o subjekt odlišný od ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Z tohto dôvodu musí byť žalobca podaná podľa ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. smerujúca voči spoločenstvu vlastníkov súdom nevyhnutne zamietnutá pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Tvorcom prejavu vôle, ktorý sa transformuje do podoby uznesení prijatých na schôdzkach vlastníkov, sú totiž samotní vlastníci bytov a nebytových priestorov prítomní na schôdzi alebo zhromaždení vlastníkov. Len oni teda môžu byť žalovanými subjektmi v spore podľa ust. § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z., lebo len ich rozhodnutia ich právne zaväzujú, t. j. vyplývajú z nich práva a povinnosti.“ (Cirák, J., Grausová, K., Valachovič, M.: Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Komentár. C. H. Beck, s. r. o., Praha, 2012, s. 895).

24. S poukazom na vyššie uvedené je teda nesporné, že žalované bytové družstvo nie je v tomto spore pasívne legitímovaným, keďže pasívne legitímovaní sú všetci ostatní vlastníci bytov a nebytových priestorov, nakoľko prípadné rozhodnutie súdu by bolo pre všetkých záväzné. Už len nedostatok pasívnej legitímácie v predmetnom konaní je dostačujúcim dôvodom pre zamietnutie žaloby. U ostatných odvolacích námietok vo vzťahu k zamietnutiu žaloby, odvolací súd poukazuje, že sú bez právneho významu. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca zažaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Keďže v konaní bol súdom prvej inštancie správne prijatý záver o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, čo je postačujúci dôvod na zamietnutie žaloby, ostatné odvolacie námietky žalobcov sú právne irelevantné.

25. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok vo výroku I. ako vecne správny potvrdil.

26. Pokiaľ sa týka odvolania žalobcov proti výroku o trovách konania, odvolací súd je toho názoru, že na uvedený spor je dôvodné aplikovať ust. § 257 CSP.

27. Podľa ust. § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. To však neznamená, že tým vytvára priestor na nekontrolovateľnú voľnú úvahu súdov. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (pozri k tomu napr. uznesenie NS SR sp. zn. 2MCdo/17/2009, sp. zn. 5Cdo/67/2010, či sp. zn. 3MCdo/46/2012) nemožno ust. § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť.

29. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov.

30. V prejednávanej veci žalovaný je úspešnou stranou sporu. Odvolací súd za dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane považuje okolnosti, ktoré žalobcov viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, po komplexnom posúdení všetkých okolností súdneho konania. V danom prípade sa jedná o špecifickú otázku určenia neplatnosti hlasovania v bytovom dome medzi vlastníkami bytov a nebytových priestorov. Výnimočnosť prejednávanej veci spočíva jednak v okolnostiach danej veci (spor vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome), ako aj

v okolnostiach, že žalobcovia sú starší ľudia, dôchodcovia a vzniknuté trovy konania by mohli zásadným spôsobom zasiahnuť do ich sociálnej a majetkovej sféry. Naopak, žalovaný je právnická osoba, ktorej nepriznaním náhrady trov konania nebude spôsobená žiadna ujma v jeho majetkovej sfére.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku o trovách konania aplikujúc ust. § 257 CSP tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody hodné osobitného zreteľa odvolací súd rozhodol rovnako aj o trovách odvolacieho konania aplikujúc ust. § 257 CSP.

33. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).